

Resume af business case for ABT-projekt om forflytning

April 2011

Resume af business case for ABT-projekt om forflytning

Publikationen er udgivet af
Servicestyrelsen
Edisonsvej 18, 1.
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00
E-mail: servicestyrelsen@servicestyrelsen.dk
www.servicestyrelsen.dk

Indhold udarbejdet af Rambøll Management Consulting Danmark for Servicestyrelsen.

Download eller bestil rapporten på www.servicestyrelsen.dk.

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse af kilde.

Digital ISBN: 978-87-92743-21-3

Indholdsfortegnelse

1.	Projektet	1
1.1	Baggrunden for projektet.....	2
1.2	Beskrivelse af de indførte hjælpemidler	3
2.	Resume af rapportens centrale resultater	4
2.1	Potentialet ved landsdækkende implementering	4
2.1.1	Tidsfrigivelse blandt medarbejderne.....	4
2.1.2	Medarbejdernes oplevelse af hjælpemidlerne	6
2.1.3	Borgernes oplevelse af de nye hjælpemidler.....	8
2.2	Potentialet i de enkelte projektkommuner	8
2.2.1	Medarbejdernes oplevelse af hjælpemidlerne	10
2.2.2	Borgernes oplevelse af de nye hjælpemidler.....	11

1. Projektet

Servicestyrelsen har i perioden fra januar 2009 til december 2010 gennemført ABT-projektet om afprøvning af nye hjælpemidler til forflytning af borgere på plejecentre og i hjemmeplejen i kommunerne. Projektet er gennemført i samarbejde med Aarhus, Odense og Slagelse kommuner samt Hjælpemiddelinstitutet.

Projektet har demonstreret potentialet ved at anvende stationære personløftere med runddækkende skinnede system (herefter benævnt loftsløftere) og elektrisk højdeindstillelige toilet-/badestole med elektrisk sædetilt (herefter benævnt højdeindstillelige toilet-/badestole) i kombination med en intensiv uddannelsesindsats og hensigtsmæssig organisering af arbejdet.

Formålet med projektet har været at afprøve hjælpemidlernes potentiale på tre områder:

- Muligheden for at frigive tid hos medarbejderne
- Forbedre medarbejdernes arbejdsgange og arbejdsmiljø
- Opretholde serviceniveauet over for borgerne

Projektet er støttet af ABT-fonden, som har finansieret 75 pct. af projektets udgifter, mens de deltagende kommuner har finansieret 25 pct.¹.

De tre kommuner har i projektperioden anvendt loftsløftere og højdeindstillelige toilet-/badestole til samlet set ca. 196 borgere. Hovedparten af de involverede borgere bor på plejecentre, mens enkelte modtager hjemmepleje på fritvalgsområdet. Således bor 170 af de deltagende borgere på plejecentre, mens 26 modtager hjemmepleje på fritvalgsområdet. I alt har ca. 770 medarbejdere været involveret i de tre projektkommuner.

I denne rapport afrapporteres resultaterne fra projektet. Rapporten præsenterer først en business case for hjælpemidlernes udbredelse på landsplan. Efterfølgende præsenteres en separat business case for hver af de medvirkende projektkommuner. Rapporten er opbygget således, at hver business case kan læses særskilt. Derfor er der visse gentagelser i afsnittene om de enkelte business cases. Business casene tager udgangspunkt i Den Digitale Taskforces business case-model og er udregnet på baggrund af principperne for en udgiftsbaseret business case².

I rapportens bilag 3 findes en beskrivelse af den metode, der er lagt til grund for beregningerne i business casene.

¹ ABT-fonden blev oprettet i forbindelse med finansloven for 2008, hvor der blev afsat 3 mia. kr. til medfinansiering af investeringer i arbejdskraftbesparende teknologi og nye arbejds- og organisationsformer, der skal frigøre ressourcer til borgernær service.

² For yderligere beskrivelse se: <http://www.modernisering.dk>

I rapporten redegøres ligeledes for den betydning, som medarbejderne oplever, at hjælpemidlerne har haft for arbejdsgangene og arbejdsmiljøet i forbindelse med forflytninger og borgernes oplevelse af forflytningssituationerne ved brug af de nye hjælpemidler.

Kommunerne har i forbindelse med projektet gjort mange vigtige implementeringserfaringer, som både projektlederne, de berørte ledere og medarbejdere har været behjælpelige med at videregive. Rapporten indeholder afslutningsvis en beskrivelse af de implementeringsmæssige forhold, man som kommune skal være opmærksom på, når man ønsker at indføre loftsloftere og højdeindstillelige toilet-/badestole som hjælpemidler i forflytningssituationer i kommunen.

I nedenstående boks præsenteres projektets overordnede resultater.

Boks 0.1: Potentialet ved at anvende loftsloftere og højdeindstillelige toilet-/badestole

Business casen viser:

- Et positivt potentiale over en 5-årig periode ved indførelse af teknologien i 2 af projektkommunerne og på landsplan

Betydning for medarbejderne:

- Mindre belastende arbejdsstillinger
- Bedre kontakt til borgerne
- Færre forflytninger
- Større arbejdsglæde
- Der har gennem projektperioden været hypoteser om, at der særligt for nattevagten i hjemmeplejen kan være tryghed og sikkerhed forbundet med at være 2 medarbejdere hos borgeren, og at der derfor kan være nogle særlige udfordringer i forhold til denne medarbejdergruppe. Det har dog ikke været muligt entydigt at be- eller afkræfte denne hypotese, men det er et væsentligt element at være opmærksom på ved en fremtidig implementering

Borgernes oplevelse:

- Tryghed ved at blive forflyttet af 1 medarbejder
- Positivt, at loftslofterne fylder mindre end de tidligere anvendte hjælpemidler til forflytning
- Nogle borgere oplever, at de i højere grad kan deltage i forflytningen

1.1 Baggrunden for projektet

Forflytning af borgerne er en arbejdsopgave, som medarbejdere i plejecentre og hjemmeplejen typisk foretager flere gange dagligt. Hovedparten af de medarbejdere, som har deltaget i projektet, foretager mellem 6 til 20 forflytninger af borgerne på en arbejdsdag. Forflytningerne er ofte tidskrævende, fordi mange kommuner har en politik om, at der skal være 2 medarbejdere til at foretage forflytningen. Før indførelsen af de nye hjælpemidler til forflytning gav hovedparten af de deltagende medarbejdere samtidig udtryk for, at forflytninger "i nogen grad" er fysisk belastende.

På den baggrund var forventningen til projektet indledningsvist, at der kunne være et forbedringspotentiale på forflytningsområdet i kommunerne både i forhold til at frigive tid hos medarbejderne og i forhold til at forbedre medarbejdernes arbejdsgange i forflytningssituationerne.

I projektet er loftsløfteren og den elektrisk højdeindstillelige toilet-/badestol afprøvet som en kombination. Det er Hjælpemiddelinstitutets vurdering, at det vil være svært at skelne, hvornår tidsfrigivelsen skyldes den stationære loftsløfter, og hvornår den skyldes den elektrisk højdeindstillelige toilet-/badestol eller kombinationen af disse. En højdeindstillelig toilet-/badestol vil i nogle tilfælde overflødiggøre forflytninger, fx i forbindelse med påklædning, og den vil også i nogle tilfælde medvirke til, at toiletbesøg, brusebadning, påklædning og overflytningen til og fra seng og kørestol kan udføres hurtigere og i hensigtsmæssige arbejdsstillinger for hjælperen.

1.2 Beskrivelse af de indførte hjælpemidler

I projektet er det undersøgt, hvorvidt det er muligt at gå fra 2 til 1 medarbejder i forflytningssituationerne ved brug af loftsløftere og højdeindstillelige toilet-/badestole i kombination med en intensiv uddannelsesindsats og en hensigtsmæssig organisering af arbejdet.

På baggrund af et EU-udbud i efteråret 2009 valgte projektet følgende to produkter til afprøvning i projektet:

- Loftsløfter fra Guldmann, model GH2 loftshejs (HMI-nr. 32745)
- Toilet-/badestol fra Boringia, model Boringia Rise III, elektrisk eleverbar bade-/toiletstol m. elektrisk sædetilt (HMI-nr. 53393)

Nedenstående tilhørende hjælpemidler kan ses som en forudsætning for, at 1 person kan arbejde sikkerheds- og sundhedsmæssigt forsvarligt med forflytninger ved hjælp af en loftsløfter. Disse hjælpemidler vurderes allerede at være til stede i hovedparten af landets kommuner, og udgifterne hertil indgår derfor ikke i business casen:

- Elektrisk indstillelig plejeseng med 3- eller 4-delt liggeflade³
- Glide-vendeunderlag til seng, som skal være beregnet til anvendelse sammen med loftsløfter⁴

Derudover har flere af medarbejderne i projektkommunerne udtrykt gode erfaringer med at anvende den type glide-vendeunderlag, som hedder "Masterturner" og sit-on-sejl, i forbindelse med forflytningerne, men disse hjælpemidler er ikke en forudsætning for, at en forflytning kan foretages af 1 medarbejder.

³ Både højden og liggefladens enkelte dele skal være elektrisk indstillelige. Liggefladens dele skal kunne indstilles "sammenkoblet", dvs. der skal kunne opnås et "knæ-knæk", når ryglænet eleveres. Desuden skal det være muligt at indstille delene separat. Fx skal det være muligt at opnå en position med eleveret ryglæn og helt flad sæde-, lår- og bendel på senge med en 4-delt liggeflade og helt fladt sæde og bendel på senge med en 3-delt liggeflade. Sengen skal være forsynet med sengeheste.

⁴ Dvs. med fastgøringsstropper til løfteåget. Skal være i et materiale, der tillader, at det kan ligge under borgeren permanent.

2. Resume af rapportens centrale resultater

Dette kapitel indeholder et resume af projektets centrale resultater. Først præsenteres resultaterne ved en landsdækkende implementering af hjælpemidlerne. Efterfølgende præsenteres resultaterne for implementeringen i de enkelte projektkommuner.

2.1 Potentialet ved landsdækkende implementering

2.1.1 Tidsfrigivelse blandt medarbejderne

Business casen viser, at der er et positivt potentiale for indførelsen af hjælpemidlerne på landsplan. Potentialet består i, at de nye hjælpemidler muliggør, at forflytninger af borgerne kan foretages af 1 medarbejder frem for af 2 medarbejdere.

I projektperioden er Slagelse og Aarhus kommuner gået fra, at 0 pct. af forflytningerne foretages af 1 medarbejder til, at ca. 60 pct. af forflytningerne foretages af 1 medarbejder⁵. Odense Kommune har igennem en længere periode arbejdet med omlægninger på forflytningsområdet, hvor der primært har været fokus på det fysiske arbejdsmiljø. Odense Kommune startede således projektet med at foretage ca. 60 pct. af forflytningerne med 1 medarbejder, og er i projektperioden gået til, at ca. 75 pct. af forflytningerne foretages af 1 medarbejder⁶.

Hvor mange forflytninger, der kan foretages af 1 medarbejder, afhænger bl.a. af borgernes funktionsniveau. Dette varierer på tværs af kommunerne, og andelen, der kan forflyttes af 1 medarbejder, vil derfor også variere på tværs af kommuner. Ligeledes har projektet vist, at det over en længere tidsperiode kan være muligt at foretage flere forflytninger med 1 medarbejder, fordi det kræver en implementeringsperiode at ændre de eksisterende arbejdsgange på forflytningsområdet. På baggrund af projektets resultater fra Odense, Aarhus og Slagelse kommuner og Servicestyrelsens faglige viden på området er det Servicestyrelsens vurdering, at det med en længere implementeringsperiode vil være muligt at foretage ca. 75 pct. af alle forflytninger med 1 medarbejder i kommunerne. På den baggrund er business casen for en landsdækkende implementering udregnet på baggrund af en antagelse om, at kommunerne i år 0-1 foretager ca. 60 pct. af forflytningerne med 1 medarbejder⁷, og at ca. 75 pct. af forflytningerne foretages af 1 medarbejder i år 2-4.

⁵ Det præcise resultat fra projektet er, at ca. 58 pct. af forflytningerne foretages af 1 medarbejder. Dette tal er anvendt i udregningerne for business casen.

Af formidlingsmæssige hensyn er tallet afrundet til ca. 60 pct. i rapporten.

⁶ Det præcise resultat fra projektet er, at ca. 74 pct. af forflytningerne foretages af 1 medarbejder. Dette tal er anvendt i udregningerne for business casen. Af formidlingsmæssige hensyn er tallet afrundet til ca. 75 pct. i rapporten.

⁷ Der er indregnet en 6 måneders implementeringsperiode i år 0.

Servicestyrelsen har endvidere på baggrund af erfaringer fra tidligere udbud og fra indeværende projekt vurderet, at man ved et nationalt udbud som minimum vil kunne opnå en rabat på 20 pct. i forhold til leverandørens listepreiser. Det er ligeledes antaget, at kommunerne ved indkøb af deres eksisterende teknologi vil kunne opnå en rabat på 20 pct. i forhold til leverandørens listepreiser via deres indkøbsaftaler. Disse forudsætninger er anvendt i vurderingen af potentialet ved en landsdækkende implementering.

Afhængigt af, om loftsløfteren bevilliges som en boligindretning efter Servicelovens § 116 stk. 1. eller udleveres som et arbejdsredskab efter Arbejds miljøloven, kan der forekomme udgifter til reetablering i borgerens hjem, når loftsløfteren nedtages. Hvis det er Serviceloven, der anvendes, har borgeren ikke tilbageleveringspligt, hvorimod hvis loftsløfteren bevilliges som et arbejdsredskab, betragtes den som et udlån. I projektet har der været fokus på at afprøve loftsløfteren som et arbejdsredskab. Erfaringen fra projektkommunerne viser, at der er forskellige kommunale serviceniveauer for omfanget af den reetablering, som kommunen udfører. Således gennemfører en projektkommune reetablering hos borgeren, mens en anden projektkommune foretager spartling og pletmaling ved nedtagning af loftsløfteren. Nogle projektkommuner gennemfører endvidere ikke reetablering i private boliger. Udgiften til reetablering er således vanskelig at kvantificere på landsplan, og udgiften er ikke indregnet i business casen. Men opmærksomheden skal rettes mod, at der kan forekomme kommunale udgifter hertil.

I den nedenstående tabel illustreres potentialet ved en landsdækkende implementering.

Tabel 2.1: Hjælpe midlernes potentiale ved implementering på landsplan, ca. tal

	Frigivelse af årsværk pr. år (år 2-4)	Afkast i år 0, mio. kr.	Årligt afkast i år 1-4, mio. kr.	Nutidsværdi over en 5-årig periode, mio. kr.	Projektets interne rente, pct.
Fuld implementering	859	-549	245-328	524	37
Delvis implementering	859	-519	248-331	576	42

Note: Ved fuld implementering antages det, at ingen borgere, der forflyttes, på forhånd har en loftsløfter. Ved delvis implementering antages det, at kommunerne allerede har indkøbt loftsløftere til 22 pct. af de borgere, der forflyttes. Procentsatsen for den delvise implementering er skønnet på baggrund af en kommunesurvey til udvalgte kommuner. Se nærmere beskrivelse i bilag 5. Beregningerne bygger på en antagelse om, at kommunerne efter år 2 kan foretage at 75 pct. af alle forflytningerne med 1 medarbejder, samt at der kan opnås 20 pct. rabat ved indkøb af hjælpemidlerne i forhold til leverandørens listepreiser. Frigivelsen af årsværk er den samme ved fuld og delvis implementering, fordi det er antaget, at kommunerne ikke har realiseret gevinsten ved at gå fra 2 til 1 medarbejder i forflytningssituationen.

Som det fremgår af Tabel 2.1 viser business casen for implementering af hjælpemidlerne på landsplan, at det vil være muligt at frigive ca. 859 årsværk pr. år i år 2-4 på landsplan, svarende til ca. 357 mio. kr.

Ved en fuld implementering af hjælpemidlerne (hvor det er antaget, at ingen af de borgere, der forflyttes på fritvalgsområdet og på plejecentre, på forhånd har en loftsløfter) viser business casen, at investeringen i år 0 giver et negativt afkast på ca. 549 mio. kr., mens der i årene 1-4 vil være et årligt positivt afkast på ca. 245-328 mio. kr.

Såfremt der gennemføres en fuld implementering af hjælpemidlerne er projektets nutidsværdi over den 5-årige periode estimeret til ca. 524 mio. kr., mens projektets interne rente er ca. 37 pct.⁸. Ligeledes viser business casen, at investeringen er tilbagebetalt i år 3.

Nogle kommuner har allerede investeret i loftsløftere, og derfor er der også udregnet en business case for en delvis implementering. Ved en delvis implementering af hjælpemidlerne (hvor det er antaget, at 22 pct. af de borgere, der forflyttes på plejecentre og fritvalgsområdet, har en loftsløfter⁹) viser business casen, at investeringen i år 0 vil have et negativt afkast på ca. 519 mio. kr., mens der i år 1-4 vil der være et årligt positivt afkast på ca. 248-331 mio. kr.

Såfremt der gennemføres en delvis implementering af hjælpemidlerne, er projektets nutidsværdi set over en 5-årig periode estimeret til ca. 576 mio. kr. Dette scenarie medfører således en større positiv gevinst af projektet på ca. 51 mio. kr. sammenlignet med en fuld implementering. Ved en delvis implementering er projektets interne rente estimeret til ca. 42 pct., og tilbagebetalingstiden vil være 2 år.

Ud over ovenstående gevinster er der i projektperioden belyst en række andre mulige gevinster ved implementeringen af hjælpemidlerne. Disse gevinster er ikke indregnet direkte i business casen, da det ikke har været muligt at kvantificere dem inden for projektperioden. For det første kan det være muligt at opnå en reduktion i medarbejdernes vejtid og ventetid hos borgeren, fordi det ikke længere er en forudsætning at være 2 medarbejdere til at forflytte en borger. Reduktionen i medarbejdernes vejtid kan være relevant for medarbejdere, der arbejder på fritvalgsområdet. Reduktionen i ventetiden forventes ligeledes at være størst ved borgere på fritvalgsområdet, fordi medarbejderne ofte kan foretage andre opgaver hos borgeren i ventetiden på et plejecenter. Der kan også forekomme ventetid på plejecentre. For det andet kan indførelsen af hjælpemidlerne vise sig at have en positiv betydning for medarbejdernes sygefravær, da medarbejderne oplever, at de nye hjælpemidler har haft en positiv betydning for deres fysiske arbejdsmiljø og arbejdsglæder (uddybes i afsnittet nedenfor). Det har imidlertid ikke været muligt at belyse en entydig effekt i projektkommunerne i forhold til sygefravær inden for projektperioden, og det er ligeledes vanskeligt at isolere, om et fald i sygefravær skyldes indførelsen af de nye hjælpemidler. For det tredje er hjælpemidlerne afprøvet på ældre borgere i Danmark, men der kan være mulighed for at udvide hjælpemidlernes målgruppe med andre borgere med nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

2.1.2 Medarbejdernes oplevelse af hjælpemidlerne

I forbindelse med før-, midtvejs- og slutmålingen er der gennemført en spørgeskemaundersøgelse blandt medarbejderne i projektkommunerne om deres oplevelse af de nye hjælpemidler til forflytning. I slutmålingen har i alt 492 ud af 771 ansatte deltaget i undersøgelsen, hvilket giver en svarprocent på 64 pct.¹⁰.

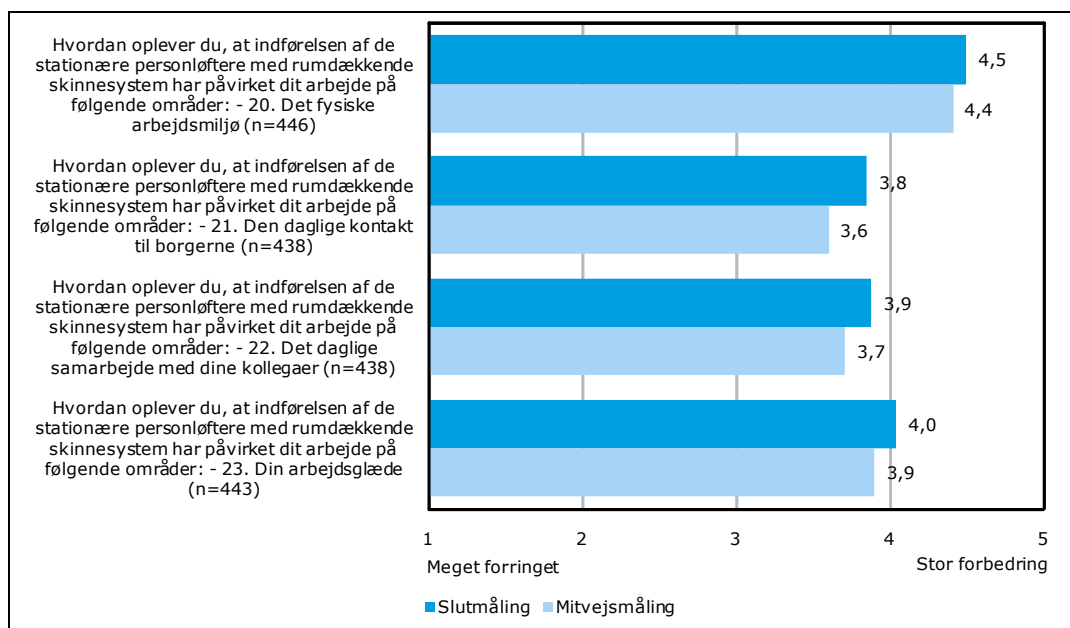
⁸ Den interne rente er den rente, der anvendt ved diskontering af en betalingsrække, og giver en kapitalværdi på 0 kr. Dvs. en positiv interne rente medfører, at investeringen giver et positivt afkast.

⁹ Estimeret på baggrund af kommunesurvey. Andelen varierer meget fra kommune til kommune fra 5 til 55 pct. De 22 pct. af et vægtet gennemsnit af de 6 kommuner, der er kommet besvarelser fra. Se bilag 5 for besvarelserne.

¹⁰ I førmålingen deltog 364 udvalgte medarbejdere, hvilket gav en svarprocent på 66 pct.

Den nedenstående tabel viser medarbejdernes gennemsnitlige oplevelse af, hvordan loftslofterne har påvirket deres daglige arbejde. Som det fremgår af tabellen, vurderer medarbejderne samlet set, at loftslofterne har medført en forbedring i forhold til det fysiske arbejdsmiljø, den daglige kontakt til borgerne og det daglige samarbejde med kollegaerne og arbejdsglæden.

Tabel 2.2: Medarbejdernes oplevelse af loftslofterne

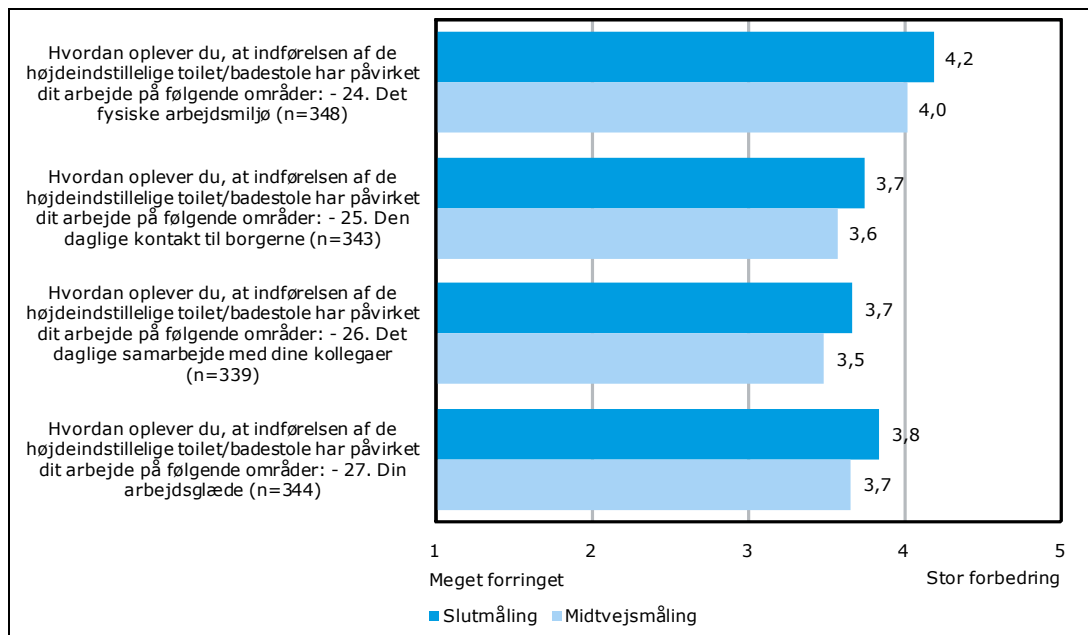

På tilsvarende vis vurderer medarbejderne samlet set, at den højdeindstillelige toilet-/badestol har medført en forbedring i forhold til det fysiske arbejdsmiljø, den daglige kontakt til borgerne, det daglige samarbejde med kollegaerne og arbejdsglæden, hvilket fremgår af nedenstående tabel.

I forbindelse med projektets afslutning har Hjælpemiddelinstittet foretaget en erfaringsopsamling i forhold til de hjælpemidler, der har været demonstreret i projektet, som viser, at medarbejderne generelt har været tilfredse med toilet-/badestolen, men at de har oplevet visse uhensigtsmæssigheder ved stolens udformning¹¹.

¹¹ Den erfaringsopsamling, som Hjælpemiddelinstittet har foretaget, viser, at der for toilet-/badestolens vedkommende generelt er stor tilfredshed blandt medarbejderne med stolens funktion, men der har i 1 af projektkommunerne været mange tekniske fejl på opladeren, og der er generelt stor utilfredshed med, at stolen ikke kan oplades i baderummet. Desuden er én betjeningsknap anbragt for lavt, og dertil kommer en del oplevede uhensigtsmæssigheder ved stolens udformning og ved indstilling og brug af tilbehør, så som nakkestøtte, fodstøtte og bækken.

Tabel 2.3: Medarbejdernes oplevelse af de højdeindstillelige toilet-/badestole

2.1.3 Borgernes oplevelse af de nye hjælpemidler

I forbindelse med slutmålingen er der gennemført interview med 17 borgere i de 3 projektkommuner om deres oplevelse af de nye hjælpemidler til forflytning. De borgere, der forflyttes, har ofte et væsentligt nedsat kognitivt funktionsniveau, og der er derfor en del af borgerne, der ikke kan deltage i lange samtaler. Interviewene er derfor holdt kortfattet. I interviewene giver borgerne udtryk for, at de generelt er tilfredse med de nye hjælpemidler. Alle de interviewede borgere siger, at de er trygge ved at blive forflyttet af 1 medarbejder. Derudover nævner flere af borgerne positive sidegevinster ved de nye hjælpemidler, så som at loftslofteren fylder mindre på værelset end de tidligere anvendte mobile personløftere.

2.2 Potentialet i de enkelte projektkommuner

Gennem projektet er det demonstreret, at det er muligt at gå fra 2 til 1 medarbejder i hovedparten af de forflytninger af borgere, der foretages i projektkommunerne. Således viser resultaterne, at medarbejderne i Aarhus og Slagelse nu udfører ca. 60 pct. af forflytningerne i projektet med 1 medarbejder, hvor forflytningerne før blev udført af 2 medarbejdere. Odense adskiller sig fra de øvrige kommuner ved, at de i en længere periode har arbejdet med at ændre arbejdsgangene på forflytningsområdet ved at gå fra 2 til 1 medarbejder i forflytningssituationerne. Det betyder, at Odense i udgangspunktet allerede foretog en del forflytninger med 1 medarbejder, og ved projektets afslutning blev ca. 75 pct. af forflytningerne i projektet foretaget af 1 medarbejder.

Potentialet for de enkelte projektkommuner er udregnet på baggrund af det resultat, som den enkelte kommune har opnået i projektperioden (i forhold til at gå fra 2 til 1 medarbejdere). Det økonomiske potentiale ved at implementere teknologien i kommunerne er endvidere beregnet på baggrund af en antagelse om, at der kan opnås en 20 pct.

reduktion i forhold til listeprisen ved indkøb af hjælpemidlerne. Denne antagelse er fastlagt på baggrund Servicestyrelsens erfaring fra tidligere større udbud. Det er ligeledes antaget, at kommunerne ved indkøb af deres eksisterende teknologi vil kunne opnå en rabat på 20 pct. i forhold til leverandørens listepreiser via deres indkøbsaftaler.

Ligesom ved den landsdækkende implementering kan kommunerne have udgifter til reetablering i borgerens boliger, når loftslofteren nedtages. Denne udgift er ikke indregnet i business casen, da den bl.a. afhænger af, hvordan loftslofteren bevilliges, samt af det kommunale serviceniveau.

I de nedenstående tabeller fremgår hjælpemidlernes potentiale ved udbredelse i de tre projektkommuner ved henholdsvis fuld og delvis implementering.

Tabel 2.4: Hjælpemidlernes potentiale ved fuld implementering i de 3 projektkommuner

	Frigivelse af årsværk pr. år (år 1-4)	Afkast i år 0, mio. kr.	Årligt afkast i år 1-4, mio. kr.	Nutidsværdi over en 5-årig periode, mio. kr.	Projektets interne rente, pct.
Slagelse	10	-8,5	3,3-3,8	4	24
Aarhus	38	-25,6	12,6-14,3	24	39
Odense	3	-27,8	-1,5-0,1	-30	-

Note: Ved fuld implementering antages det, at ingen borgere, der forflyttes, har en loftslofter. Leverandøren har oplyst en listepriis på 20.855 kr. ekskl. moms pr. toilet-/badestol og 21.800 kr. ekskl. moms pr. loftslofter (ved opsætning i en bolig på 16 kvadratmeter, eksklusivt sejl, og inklusive opsætning). Der er indregnet en antagelse om, at der vil kunne opnås en rabat på 20 pct. ved et større udbud.

Tabel 2.5: Hjælpemidlernes potentiale ved delvis implementering i de 3 projektkommuner

	Frigivelse af årsværk pr. år (år 1-4)	Afkast i år 0, mio. kr.	Årligt afkast i år 1-4, mio. kr.	Nutidsværdi over en 5-årig periode, mio. kr.	Projektets interne rente, pct.
Slagelse	10	-8,4	3,3-3,8	5	25
Aarhus	38	-25,2	12,7-14,4	25	40
Odense	3	-26,0	-0,8-0,3	-27	-

Note: Ved delvis implementering er det antaget, at Slagelse og Aarhus kommuner allerede har indkøbt loftsloftere til 5 pct. af de borgere, der forflyttes, mens det for Odense er antaget, at der allerede er indkøbt loftsloftere til 30 pct. af de borgere, der forflyttes. Skønnet er fastsat på baggrund af en vurdering af kommunerne. Leverandøren har oplyst en listepriis på 20.855 kr. ekskl. moms pr. toiletbadestol og 21.800 kr. ekskl. moms pr. loftslofter. Der er indregnet en antagelse om, at der vil kunne opnås en rabat på 20 pct. ved et større udbud.

Som det fremgår af ovenstående tabel viser business casen for Slagelse Kommune, at kommunen (ved fuld implementering) i år 0 vil opleve at have en negativ gevinst af implementeringen af teknologien på ca. 8,5 mio. kr., mens kommunen i årene 1-4 vil opleve en positiv gevinst på ca. 3,3-3,8 mio. kr. om året. Projektet vil over en 5-årig periode have et positivt afkast på ca. 4 mio. kr., og efter 3 år vil investeringen være tilbagebetalt.

Ved en delvis implementering af hjælpemidlerne i Slagelse Kommune (hvor det på baggrund af oplysninger fra kommunen er antaget, at ca. 5 pct. af borgerne, der forflyttes, allerede har en loftslofter) viser business casen, at projektet i år 0 vil give et negativt resultat på ca. 8,4 mio. kr., hvilket er ca. 0,1 mio. kr. bedre end ved fuld implementering. I år 1-4 vil kommunen opleve en positiv gevinst på ca. 3,3 -3,8 mio. kr. Projektet vil over en

5-årig periode have et positivt afkast på ca. 5 mio. kr., og efter 3 år vil investeringen være tilbagebetalt.

Business casen for Aarhus Kommune viser, at kommunen (ved fuld implementering) i år 0 vil opleve at have en negativ gevinst efter implementeringen af teknologien på ca. 25,6 mio. kr., mens kommunen i årene 1-4 vil opleve en positiv gevinst på mellem ca. 12,6-14,3 mio. kr. om året. Projektet vil over en 5-årig periode have et positivt afkast på ca. 24 mio. kr., og efter 2 år vil investeringen være tilbagebetalt.

Ved en delvis implementering af hjælpemidlerne i Aarhus Kommune (hvor det på baggrund af oplysninger fra kommunen er antaget, at 5 pct. af borgerne, der forflyttes, allerede har en loftslofter) viser business casen, at projektet i år 0 vil give et negativt resultat på ca. 25,2 mio. kr., hvilket er ca. 0,4 mio. kr. bedre end ved fuld implementering. I år 1-4 vil kommunen opleve en positiv gevinst på ca. 12,7-14,4 mio. kr. Projektet vil over en 5-årig periode have et positivt afkast på ca. 25 mio. kr., og efter 2 år vil investeringen være tilbagebetalt.

Som tidligere nævnt adskiller Odense Kommune sig ved, at de har indkøbt loftsloftere til en større del af kommunens borgere, og ved, at de tidligere har haft en forflytningspolitik, der tillader forflytninger med 1 medarbejder. Business casen for en delvis implementering i Odense Kommune (hvor det er antaget, at 30 pct. af kommunens borgere, der forflyttes, allerede har en loftslofter¹²) viser, at projektet i år 0 har et negativt resultat på ca. 26,0 mio. kr. Dette er ca. 1,8 mio. kr. bedre end i situationen med fuld implementering. I årene 1 og 3 vil der være et positivt afkast på ca. 0,3 mio. kr., mens der i år 2 og 4 vil være et negativt afkast på ca. 0,8 mio. kr. Projektet vil over en 5-årig periode have et negativt afkast på ca. 27 mio. kr.

2.2.1 Medarbejdernes oplevelse af hjælpemidlerne

I Slagelse Kommune har 71 medarbejdere deltaget i den gennemførte spørgeskemaundersøgelse. Dette svarer til en svarprocent på 69. Hovedparten af medarbejderne i Slagelse kommune oplever, at loftslofterne har betydet en "forbedring" eller en "stor forbedring" af det fysiske arbejdsmiljø, den daglige kontakt til borgerne, det daglige samarbejde med kollegaer og for arbejdsglæden.

Samtidig mener en stor del af medarbejderne, at de nye højdeindstillelige toilet-/badestole har medført en "forbedring", mens andre oplever situationen som "uændret" i forhold til det fysiske arbejdsmiljø, den daglige kontakt til borgerne, det daglige samarbejde med kollegaer og arbejdsglæden. Medarbejderne vurderer i særlig grad, at loftslofteren i kombination med en højdeindstillelig toilet-/badestol og loftslofteren opsat i soverum medfører en "forbedring" eller en "stor forbedring" af det fysiske arbejdsmiljø i form af færre belastende arbejdsstillinger.

¹² For Odense Kommune som helhed har kommunen vurderet, at ca. 30 pct. af de borgere, der forflyttes, har en loftslofter. Projektet har primært haft fokus på plejecentre, hvor andelen af loftsloftere er højere end på hjemmeplejeområdet.

I Aarhus Kommune har 290 medarbejdere deltaget i den gennemførte spørgeskemaundersøgelse. Dette svarer til en svarprocent på 63. Hovedparten af medarbejderne i Aarhus oplever, at loftsløfterne har betydet en "forbedring" eller en "stor forbedring" af det fysiske arbejdsmiljø. Samtidig oplever medarbejderne, at loftsløfterne har medført en "forbedring" eller en "uændret" situation i forhold til den daglige kontakt til borgerne, det daglige samarbejde med kollegaerne og arbejdsglæden.

Samtidig mener hovedparten af medarbejderne, at de nye højdeindstillelige toilet-/badestole har medført en "forbedring" eller en "stor forbedring" i forhold til det fysiske arbejdsmiljø. Desuden vurderer medarbejderne, at den højdeindstillelige toilet-/badestol har medført en "forbedret" eller "uændret" situation i forhold til den daglige kontakt til borgerne, det daglige samarbejde med kollegaer og arbejdsglæden.

På hovedparten af de deltagende plejecentre og hjemmeplejedistrikter vurderer medarbejderne, at både loftsløfterne og de højdeindstillelige toilet-/badestolene medfører en "forbedring" eller en "stor forbedring" af det fysiske arbejdsmiljø i form af færre belastende arbejdsstillinger.

I Odense Kommune har i alt 131 medarbejdere deltaget i den gennemførte spørgeskemaundersøgelse. Dette svarer til en svarprocent på 64.

Hovedparten af medarbejderne i Odense oplever, at loftsløfterne og de nye arbejdsgange har betydet en "forbedring" eller en "stor forbedring" af det fysiske arbejdsmiljø. Samtidig oplever medarbejderne, at loftsløftere og de nye arbejdsgange har medført en "forbedring" eller en "uændret" situation i forhold til den daglige kontakt til borgerne, det daglige samarbejde med kollegaerne og arbejdsglæden.

Samtidig mener hovedparten af medarbejderne, at de nye højdeindstillelige toilet-/badestole har medført en "forbedring", mens andre oplever situationen som "uændret" i forhold til det fysiske arbejdsmiljø, den daglige kontakt til borgerne, det daglige samarbejde med kollegaer og arbejdsglæden.

Medarbejderne vurderer i særlig grad, at loftsløfteren i kombination med en højdeindstillelig toilet-/badestol og loftsløfteren opsat i soverum medfører en "forbedring" eller en "stor forbedring" af det fysiske arbejdsmiljø i form af færre belastende arbejdsstillinger

2.2.2 Borgernes oplevelse af de nye hjælpemidler

Borgerne har i alle de tre projektkommuner givet udtryk for, at de er tilfredse med brugen af de nye hjælpemidler, og at de oplever tryghed i forflytningssituationen, når den foretages af 1 medarbejder.

